

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
August 27, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, RUGPJŪTIS — AUGUST 27, 1997

Nr. 166

Lietuviai nori paspartinti įsijungimą į NATO

Vilnius, rugpjūčio 26 d. (BNS) — Lietuvos diplomatai antradienį pristatė užsienio ambasadoriams tarptautinę iniciatyvą, kurios tikslas — koordinuoti pagalbą, teikiamą Baltijos valstybių gynybinėms struktūroms.

Siaurės ir Baltijos valstybių iniciatyva „Del pagalbos saugumo ir gynybos srityje Baltijos jūros regione“ užsienio reikalų ministerijoje surengtame susitikime buvo pristatyta Didžiosios Britanijos, JAV, Nyderlandų, Prancūzijos, Vokietijos ir Lenkijos ambasadoriams.

Ši iniciatyva leis efektyviau

koordinuoti valstybių — donorų paramą Baltijos šalims, stiprinti Lietuvos gynybinį potencialą bei panaudoti teikiama pagalbą Lietuvos integracijos į NATO tikslams, po susitikimo sakė URM Politikos departamento direktorius Vygaudas Ušackas.

Diplomatas paragino valstybes aktyviai prisidėti prie sėkmingo šių tikslų įgyvendinimo.

Lietuva aktyviai siekia NATO narystės, tačiau nėra pakviesta kartu su pirmaisiais galimais naujais sąjungos nariais.

Profsąjungos siūlo pataisyti gyventojų pajamų garantijų įstatymą

Vilnius, rugpjūčio 25 d. (BNS) — Lietuvoje nuolat kylant kainoms ir mažėjant darbo užmokesčiui, profsąjungos ši rudenį ketina pradėti akciją, kad darbo užmokestis ir pajamų dydis būtų „teisingiau“ reguliuojami įstatymu.

Lietuvos profesinių sąjungų darbo centro pirmininkas Algirdas Kvedaravičius spaudos konferencijoje pirmadienį teigė, kad per 3 metus padvigubėjo bedarbių skaičius, apie 200 įmonių bankrutuoja, dešimtys tūkstančių šių įmonių darbuotojų ilgą laiką negauna algų, o nuolat augant kainoms, mažėja darbo užmokestis ir realios pajamos.

Rugpjūtį nedarbas Lietuvoje sudarė 5.3 proc.

Pasak A. Kvedaravičiaus, dabartinis gyventojų pajamų garantijų įstatymas yra pasenęs ir praktiškai nevykdomas, todėl vyriausybė turi nedelsiant imtis veiksmų ir įstatymu garantuoti darbo užmokesčio, atitinkantį kainų kilmą.

Lietuva nekaltą dėl Rusijos žurnalistų suėmimo Baltarusijoje

Vilnius, rugpjūčio 26 d. (BNS) — Lietuva, neseniai pripažinusi, kad davė prielaidą baltarusams suimti Rusijos TV žurnalistus, atsisakė prisiimti kaltę dėl įvykio.

* Generalinės prokuratūros prokuroras Rolandas Tiliandis antradienį pasiūlė apsaugą parlamentarui Audriui Butkevičiui, kuris kaltinamas sukčiavimu stambiu mastu. Tai padaryti ji įgaliojo generalinis prokuroras Kazys Pėdnyčia, sakė Generalinės prokuratūros atstovas spaudai Virginijus Kizas. A. Butkevičiaus atsakymas kol kas nežinomas. Antradienį prokuratūroje prasiėjo A. Butkevičiaus apklausa. Baudžiamoji byla jam iškelta praėjusią savaitę, po to, kai jis buvo suimtas prokuratūros ir saugumo pareigūnų su 15,000 dolerių Vilniuje, „Draugystės“ viešbutyje. Įtariama, kad šiuos pinigus A. Butkevičius paėmė už pažadus padėti nutraukti baudžiamąją bylą. Jei teisėtvarkos pareigūnai nuspręstų suimti Seimo narį, jie privalėtų kreiptis leidimo į Seimą. Iki šiol A. Butkevičius savo kaltę kategoriškai neigia ir kaltinimus vadina provokacija.

„Vyriausybė dar kartą paabrėžia, kad Lietuva nieko bendra su šiuo incidentu neturi: nei Užsienio reikalų, nei Vidaus reikalų ministerijos neturi informacijos, kad Rusijos žurnalistai būtų pažeidę mūsų šalies sieną. Jokių pretenzijų ar kaltinimų mūsų šalies institucijos minėtiems žurnalistams neturėjo ir neturi“, sakoma antradienį paskelbtame vyriausybės spaudos tarnybos pranešime.

Praėjusią savaitę Lietuva iš esmės pripažino davusi pretekstą baltarusijai suimti tris Rusijos ORT televizijos žurnalistus ir nubaudė dėl to kaltus pareigūnus.

VRM, atlikusi tarnybinių patikrinimų, nustatė, kad Lietuvos pasieniečiai, baltarusių paprašyti, išsiuntė į Baltarusiją dokumentą, kuriame buvo padaryta prielaida, jog Rusijos žurnalistai galėjo pažeisti Lietuvos ir Baltarusijos valstybės sieną. Tai galėjo būti pagrindas baltarusiams suimti žurnalistus, kuriems dabar Baltarusijoje yra iškelta baudžiamoji byla.

Dokumentą, apie kurį nebuvo oficialiai informuotos atitinkamos Lietuvos institucijos, Lietuva vėliau atšaukė.

Algio Rugiešiaus nuotr.: Šią vasarą Jurbarko įvykusio į laisvę fondo savaitės renginių dalyvius sveikina ir pasitinka su duona ir druska jurbarkietės, pasipuošusios lietuviškais tautiniais drabužiais.

Vašingtone bus derinamos Baltijos valstybių ir JAV susitarimo detalės

Vilnius, rugpjūčio 26 d. (BNS) — Antradienį aukšto rango Lietuvos diplomatų delegacija išvyko į Vašingtoną, aptarti JAV ir Baltijos valstybių susitarimo projektą.

Pasak Lietuvos užsienio reikalų ministerijos pareigūno, Vašingtone bus baigiami derinti dokumento projekto klausimai.

JAV ir Baltijos valstybių dokumentą planuojama pasirašyti rudenį (galbūt spalio-gruodžio mėnesiais) Vašingtone, JAV prezidentui Bill Clinton susitikimui su Lietuvos, Latvijos ir Estijos prezidentais Algvidu Brazausku, Gunciu Ulmaniu ir Lennart Meri.

Liepos pradžioje Lietuvoje

apsilankiusi JAV Valstybės sekretorė Madeleine Albright patvirtino, kad tai greičiausiai bus keturšalis dokumentas, nors anksčiau Lietuva siekė atskiro JAV dokumento su kiekviena Baltijos valstybe.

„Mūsų pozicija yra ta, kad mums svarbu turinys, o ne forma“, sakė URM pareigūnas.

Gražintinų namų nuomininkai reikalauja įstatymo pataisų

Vilnius, rugpjūčio 26 d. (BNS) — Protestavę prieš naujojo Lietuvos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą įstatymo priėmimą, savininkams gražintinų namų gyventojai pareiškė pretenzijas ir vyriausybei,

rengiančiai įstatymo įgyvendinimo tvarkos projektą. Kauno gražintinų namų gyventojų teisių gynimo komiteto vadovas Henrikas Kabeikis kreipėsi į premjerą Gediminą Vagnorių, prašydamas pateikti įgyvendinimo tvarkos projekto netvirtinti, kol nebus atsižvelgta į gražintinų namų gyventojų pasiūlytus pataisus.

Dabar, pasak H. Kabeikio, pareiškimo, „toliau ignoruojamos Lietuvos piliečių konstitucinės teisės“.

Gražintinų namų nuomininkai turi pretenzijų dėl projekte numatytos nuomos mokesčio nustatymo tvarkos, garantinių raštų turinio ir galios, kompensacijų. Prieštaringai visuomenėje vertintas ir prezidento sustabdytas įstatymas dėl teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atstatymo Seime buvo galutinai priimtas šią vasarą. Daugiausia prieštaravimų kėlė buvusių gyvenamųjų savininkų ir dabar juose gyvenančių nuomininkų tikslų suderinimas. Įstatymo priėmimo metu prie parlamento nuolat piktavo gražintinų namų savininkai.

* Baigtas tiesti optinio ryšio kabelis, sujungęs Švediją ir Lietuvą nuo Gotlando salos iki Klaipėdos. Tai — bendras valstybės įmonės „Lietuvos telekomas“ ir Švedijos firmos „Tele“ projektas. Švedijos specialistai paklojo apie 240 kilometrų kabelio Baltijos jūros dugnu, Lietuvos rėmėjinkai — 43 kilometrų požeminį kabelį nuo Šventosios iki Klaipėdos. Numatoma, jog naujoji ryšio linija, atlikusi bandymus, bus pradėta naudoti spalio 1 dieną. Jos galimumas — 30,000 kanalų.

Jau žinoma, kad Baltarusijos, Bulgarijos ir Rumunijos vadovai įsikurs „Draugystėje“, Latvijos — „Sąrašne“, Ukrainos — „Mabrėje“, o Rusijos premjeras Viktor Černomyrdin — „Villone“.

Konferencijos metu visuose viešbučiuose, kur gyvens jos dalyviai, visą parą budės po du priešgaisrinės apsaugos karininkus. Ugniagesių grupės budės prieš visų pastatų, kuriuose vyks konferencija ar jos dalyvių susitikimai — Lietuvos prezidento rūmų, filharmonijos, Rotušės.

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuter, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, BelaPAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Banja Luka. Bosnijos serbų prezidentė Biljana Plavšić pirmadienį toliau siekė atimti policijos, kariuomenės ir informavimo priemonių kontrolę iš jai priešiškos ultranacionalistų valdžios, kuri ištikima karo nusikaltimais įtariamam buvusiam vadovui Radovan Karadžić. Ultranacionalistai apkaltino išdavystę B. Plavšić rėmėjus, kurie transliavo televizijos programą, kritikuojančią R. Karadžić. B. Plavšić, kurios konfrontacija su R. Karadžić suskaldė serbų respubliką, leido suprasti, kad nori palikti šią valstybę vieningą, tik atimti buvusio vadovo valdžią.

Jeruzalė. Palestiniečių islamiškojo pasipriešinimo grupuotė „Hamas“ antradienį pranešė atmetusi Palestinos išlaisvinimo organizacijos (PIO) prašymą laikinai nutraukti ginkluotus išpuolius prieš Izraelį. Palestiniečių prezidento Yasser Arafat vyresnysis patarėjas pranešė, kad pirmadienį per vadinausias „nacionalines vienybes“ derybas PIO prašė musulmonų ekstremistų nutraukti teroristinius išpuolius Izraelyje. Tačiau „Hamas“ savo pareiškime patvirtina, kad tolesnis pasipriešinimas lieka vienas svarbiausių nesutarimų tarp šio sąjūdžio ir Palestiniečių vadovybės programų.

Ženeva. Tarptautinė žmogaus teisių aktyvistų grupė apkaltino Kiniją kolonializmu Tibete. Pirmadienį Ženevoje JT žmogaus teisių grupės paskelbtame pranešime pabežiama, kad Tibetas yra likęs patia didžiausia pasaulyje kolonija. Pranešime nurodoma, kad tibetiečiai gyvena baimės apimtoje visuomenėje ir praktiškai neturi jokio balso savo valstybės administravime. Kinija neigia kaltinimus, pareiškusi, kad grupės, pasivadinusios Neatstovaujamųjų valstybių ir tautų organizacija, pranešimas yra pasipiktinimą keliantis istorijos iškraipymas.

Varsuva. Lenkijos prezidentas Aleksander Kwasniewski pagrasino paduoti opozicijos laikraščius į teismą dėl jų paskelbto pranešimo, esą jis prieš 3 metus susitiko su KGB darbuotoju Vladimir Alganov, kuris buvo minimas ir kaltinimuose buvusiam premjerui Jozef Oleksy, dėl ko šiam 1996 m. sausio mėn. teko atsistatydinti.

Gaza. Palestinos prezidentas Yasser Arafat antradienį pareiškė, kad saugumo ryšiai su Izraeliu taip pagerėjo, kad gali būti užtikrintas JAV valstybės sekretorės Madeleine Albright vizito saugumas. M. Albright anksčiau buvo sakiusi, kad savo pirmojo vizito į Vidurio Rytus ji atvyks su sąlyga, jei Palestinos išlaisvinimo organizacija ir Izraelis užmegs bendradarbiavimą saugumo srityje, nutraukusį dėl krizės, kurią sukėlė žydų gyvenviečių statybos ir prievarta.

Sofia. Bulgarijos gynybos ministras Georgij Ananijev paskelbė, jog vyriausybė pritarė įstatymo pataisų projektui, pagal kurį nuo sausio 1 d. nuo 18 iki 12 mėn. Bus sumažinta privalomo karinės tarnybos trukmė. Baigusieji universitetą tarnaus tik 9 mėnesius. Taip pat numatoma iki 2010 m. palaipsniui paversti armiją profesionalia. Bulgarija, siekdama tapti NATO nare, yra pažadėjusi pertvarkyti savo sovietinio stiliaus armiją. Pirmasis žingsnis bus armijos sumažinimas nuo 95 iki 65,000 žmonių per vienerius metus.

Teheranas. Naujasis Irano UR ministras Kamal Kharrazi pareiškė esąs pasirengęs susitikti su savo kolegomis iš Europos aptarti įtemptų dvišalių santykių, pranešė oficiali Irano naujienų agentūra IRNA. Komentuodamas Irano santykius su Europa, K. Kharrazi pirmiausia pareiškė, kad ši Islamo respublika dar negavo pasiūlymo susitikti su ES ministrais. Pasak Reuters, visos ES valstybės, išskyrus Graikiją, atšaukė savo ambasadorius iš Irano po to, kai Vokietijos teismas balandžio mėnesį pripažino, kad aukščiausieji Irano vadovai davė nurodymą nužudyti keturis kurdų disidentus 1992 m. Berlyne.

Vatikanas. Jono Pauliaus II sveikata normali, antradienį pranešė Vatikanas, paneigdamas pranešimus apie popiežiaus būklės pablogėjimą. Vatikano atstovas pripažino, kad per keturių dienų viešnagę Paryžiuje popiežius dėjo „dideles fizines pastangas“ dėl ten tvyrojusio karščio. Pasak Reuter, sekmadienio vakarą, prieš išvykdamas iš Prancūzijos, popiežius atrodė labai pavargęs ir kiek nusilpęs, ypač kai kelionės pabaigoje susitikio premjeru Lionel Jospin.

West Palm Beach, Florida. JAV tabako firmos sutiko sumokėti Floridos valstijai apie 11.3 mlrd. dolerių, kad būtų padengtos rūkalių gydymo išlaidos. Praeitą savaitę tabako bendrovių pareigūnai pripažino, kad rūkymas prisideda prie plaučių vėžio ir ilgalaikių rūkalių mirties. Bendrovių ir valstijos susitarime taip pat numatoma, kad tabako firmos pašalins reklaminius skydus, esančius netoli mokyklų ir prisidės prie kampanijų prieš rūkymą finansavimą.

* Pastaruoju metu emė sparčiai augti iplaukus į So-dros biudžetą, rašo „Lietuvos aidas“ (08.23). Birželio mėnesį pirmą kartą nuo 1996 m. pradžios fondo pajamos viršijo išlaidas: surinkta 274.6 mln. Lt. o visoms išmokoms reikėjo 266 mln. Lt. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos direktoriaus pavaduotojas Viktoras Valceris sako, kad padėtį pagerinti padėjo ryžtingi vyriausybės žingsniai surenkant mokesčius. „Tai sudarė galimybes veikti ir mums, — sako V. Valceris, — griežčiau rinkome įmokas, pradėjome principingiau elgtis su skolininkais.“

KALENDORIUS

Rugpjūčio 27 d.: 21 eilinis sekmadienis: Monika, Cezarijus, Gaudas, Aušrinė, Eimantas.

Rugpjūčio 28 d.: Šv. Augustinas, vyskupas, Baznycios mokytojas (354-430); Meta, Steigvilė, Augintas, Liūtas.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

LSS TARYBOS PIRMININKĖ PRANEŠA

1997 metų LSS vasaros stovyklos

Šią vasarą LSS skautai ir skautės stovyklauja savose stovyklavietėse. Man, kartu su LSS Brolijos ir Seserijos Vyriausiais Skautininku ir Skautininke, teko lankyti Kanados rajono stovyklą „Rambyn“ stovyklavietėje, šiemet švenčiančioje 35 metų veiklos sukaktį. Vyriausi Skautininkas ir Skautininkė taip pat aplankė „Kursių Marios“ skautų stovyklą Rako stovyklavietėje, Michigane, kurioje buvo pažymėtos LSS Jūrų skautų 75 metų, o Jūrų skautų 60 metų veiklos sukaktys. Vyriausi Skautininkas ir Skautininkė aplankė ir lietuvių skautų stovyklą Anglijoje, kur buvo švenčiama 50 metų lietuviško skautavimo tame krašte sukaktis.

Lietuvos skautai

Iš Lietuvos gautomis žiniomis, Lietuvos Skautija š.m. liepos 26 d. buvo priimta į tarptautinę skautų organizaciją (WOSM). Jie gaus tarptautinės organizacijos vėliavą bei ženklelius.

LSS Tarybos akivaizdinis posėdis

LSS Tarybos akivaizdinis posėdis š.m. spalio 18-19 d. (šeštadienį ir sekmadienį) vyks Lietuvių centre, Lemont, IL. Posėdis bus pradėdamas 9 val. ryte. Iš tolimesnių vietovių nariai turės atvykti jau penktadienį. Prašoma planuoti visą šeštadienį, įskaitant vakarą, praleisti Lietuvių centre. Šeštadienio vakare ten vyks tradicinė jūrų skautų, čių „Puota jūros dugne“. Siūlau, kad visi suvažiuojantys dalyviai, esantys šioje renginyje. Sekmadienį dalyvausime šv. Mišiose, Lemonte, Pal. J. Matulionio mišijoje. Po Mišių posėdį tęsime nuo 12 iki 2 val. p.p. Tikim, kad dauguma Tarybos narių apsisistos pas pažįstamus. Norintieji apsisistoti viešbutyje, prašomi iš anksto pranešti Tarybos pirmininkei.

Cia pateikiu akivaizdinio posėdžio programos metmenis, kad Tarybos nariai galėtų pasvarstyti. Pageidaujamas

papildymus, pastabas ir pasiūlymus įvairiais posėdžio reikalais Tarybos nariai, esantys prašomi nedelsiant pranešti Tarybos pirmininkei.

Siūloma LSS Tarybos akivaizdinio posėdžio programa:

1. Tarybos Pirmininkės, Brolijos/Seserijos Vyriausių Skautininko, -ės, ASS Vadijos Pirmininko, rajonų vadų, skautiškos spaudos, knygos ir kitų LSS institucijų pranešimai.
2. Pasiruošimas 8-jai Tautinei stovyklai.
3. LSS rinkimuose pareiktų nuomonių aptarimai.
4. LSS lankstinukas.
5. LSS komisijos.
6. Directors & Officers Non-Profit Professional Liability apdrauda Sąjungai.
7. Ryšiai su Lietuvos skautais ir dalyvavimas TS Lietuvoje.

LSS nariai ir narės kviečiami dalyvauti akivaizdiniame posėdyje stebėtojais. Posėdis planuojamas trumpų pranešimų forma, kuriuose verta daugiau dėmesio teikti ateitai.

Budėkime!
v.a. Birutė Banaitienė
LSS Tarybos Pirmosios
Pirmininkė

SKAUTŲ RENGINIAI Čikagoje

Rugsėjo 12 d. — Filisterių Skautų s-gos, Čikagos skyriaus vakaronė „Camelot“ restorane, Hickory Hills.

Spalio 18 d. — Jūros skautų metinė „Puota jūros dugne“, PLC, Lemonte.

Spalio 18 ir 19 d. — Lietuvių Skautų s-gos Tarybos akivaizdinis posėdis PLC, Lemonte.

Spalio 31 d. — Akademinių Skautų sąjūdžio, Čikagos skyriaus metinė šventė.

Lapkričio 1 d. — Akademinių Skautų sąjūdžio, Čikagos skyriaus metinė šventė.

Balandžio 3-5 d. — Akademinių Skautų sąjūdžio ruošiamos Studijų dienos, Woodstock, IL.

„Kursių Marios“ stovykloje, Rake, ir jaunieji mokesiai tautodailės darbų. Rūpestingoje v.s. Liudo Ramanausko priežiūroje, vilkiukas Jonukas Vaitikonis mokosi iš medžio išsiųpauti Geležinį vilką.

Nuotr. K. Vaičiūnienės

VILKAI „KURŠIŲ MARIŲ“ STOVYKLOJE

Mokykla jau prieš akis ir vasara, atrodo, prabėgo žymiai per greit. Tačiau vienas vasaros akimirksnis ilgai pasiliks „Lituanicos“ vilkiukų mintyse — tai stovykla.

Liepos 12-20 dienomis, Rako miške prie Custer, Michigan, vilkiukų pastovyklėje, gyveno 11 Lemonto, Čikagos ir Clevelando vilkų. Jiems vadovavo 5 labai rūpestingi ir kruopščiai pasiruošę vadovai: Edvardas Leipus, Gintaras Aukštuolis, Irena ir Romas Senkevičiai bei Algis Tamošiūnas. Vadovai pravedė įvairiausių sričių užsiėmimus, o vilkai vedė užrašus, sunkiai dirbo, ir įsigijo ne tik daug žinių, bet ir daug specialybių.

Kiekvieną dieną vilkai stebėjo Rako orą. Nors mes visi galėjome pasakyti, kad buvo labai karšta ir tvanku, vilkai žinojo temperatūrą, pavadinimus debesų, kurie plaukė Rako padangėse, ir, pasistatę savo barometrus, koks buvo kasdienio oro spaudimas. Naktį, pasistatę be sienų tinklinę palapinę, vilkai stebėjo žvaigždes per teleskopą, išmoko žvaigždžių, žvaigždynų, ir planetų pavadinimus.

Porą kartų teko susipažinti ir su Rako apylinkių gamta. Prie netolimo ežero vilkai pasidarė sau meškeres ir žuvavo. Ne visiems gerai sekėsi, nors vienas brolis pagavo net 3 žuvis. Išvažiavę į Ludington State Park Nature Center, vilkai iškylavo su parko priežiūrotoju, kuris jiems rodė gyvulių pėdsakus ir pasakojo apie Michigano gamtą. Nors tema įdomi, kai kurie vilkai pareiškė, kad stovyk-

loje, jų pačių vadovų paruošti užsiėmimai buvo daug įdomesni!

Buvo progų vilkams parodyti ir savo meniškumą gabumus. Kiekvienas vilkas išmoko nusipinti kaklaraiščiui odinį žiedą ir išsiaudė gobeleną ant medinių rėmelių. Su skautininkų Ramanauskų pagalba, vilkai iš medžio išsiųpautė „geležinį“ vilką, jį nulakavo ir priklijavo prie stovo. Tai bus tikrai gražus prisiminimas šios stovyklos ir vilkiukų pirmųjų skautavimo dienų.

Kitą prasmingą prisiminimą sudarė vilkams Tėvas Antanas Saulaitis, apsilankymas mišne vilkiukų pastovyklėje. Jis pašventino jų slėnyje augantį ąžuolą, kurio didžiulis kamienas yra išsišakojęs raidės „V“ pavidalu.

Bet turbūt didžiausią įspūdį visiems vilkams paliko prityrusių skautų, čių ir jaunesnių vilkų skautų, čių vakaras. Kiekvienam prityrusiam skautui buvo paskirtas vilkiukas, ir kartu jie turėjo nugalėti įvairius kliūtis: bėgti surištomis kojomis, nešti apelsiną jo neliūdami, bėgti laikydami jį prispaustą tarp abiejų brolių kaktų ir t.t. Vilkai su vyresniais broliais labai susidraugo ir per likusias stovyklos dienas dažnai lankėsi prityrusių skautų rajone ir didžiausios, kai „jū“ vyresni broliai pasipaudo skautų vycių kaklaraiščiais.

Beveik visiems vilkams „Kursių Marių“ stovykla buvo pirmoji, kurioje jie patyrė savarankišką gyvenimą, be mamos ir tėvelio nuolatinės priežiūros. Deką visų vadovų ir kitų šaunių skautų ir skautėlių, vilkiukų šūkis tikrai išsipildė: „Saulė, vėjas ir uodai, stovyklaujame linksmiai!“

K.V.

FILISTERIŲ VAKARONĖ

FSS Čikagos skyriaus vakaronė penktadienį, rugsėjo 12 d. vyks „Camelot“ restorane, Hickory Hills, IL. Visi filisteriai kviečiami dalyvauti. Apleidavimą prašoma iš anksto pranešti fil. Ramonai Kavcikaitei, tel. 708-499-0687.

AMŽINYBEN Palydėtas fil. KESTUTIS GIEDRAITIS

A.a. v.s. fil. Kęstutis Grigaitis, vienas pirmųjų Lietuvos skautų, buvęs Toronto skautininkų draugovės vadovas, reiškėsis ir kitose skautavimo srityse, mirė Floridoje. Palaidotas šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga, Ont. Toronto skautija reiškia užuojautą velionio šeimai bei artimiesiems.

MANO PIRMOJI STOVYKLA

Nesulaukiu

Negaliu sulaukti stovyklos. Pirmą kartą važiuosiu į skautų stovyklą. Po truputį renkame reikalingus daiktus.

Išvaizduoju žygius, darbą su daina, naktis palapinėje, maudyklę, vakaro laužą ir dar daug daug. Beveik jaučiu žolę po basais kojų padais.

Autobuse

Esu jau autobuse. Vaziuosim penktas valandas. Pakeliui sustosim pavalgyti. Kai lenkiam mašinas, atrodo, kad jos vaziuoja atbulos. Neseniai vaziavom pro namus, dabar pradėjo dar labiau kratyti ir dar ilgai taip bus. Nebegaliu rašyti. Sedžiu prie lango. Geriau žiūrėsiu ir pakeleis vaidais gerėsiuos.

Stovykloje

Pagaliau atvažiuovome. Labai smagu! Pastatėm palapines, sutvarkėm rajoną. Valgėm labai skanią vakarienę. Paskui buvė vėliavos nuleidimas. Po to naktiečiai ir laužas.

Pirmoji diena

Pastatėm stalą, pasidarėme skiltių gaireles.

Per vėliavos nuleidimą pradėjo lyti. Raportuojantis vos spejo tik pusę raporto pasakyti, kai įsikišo kitas: „Visos sesės ir broliai į savo pastovykles bėgte marš!“

Lietui nustojus lyti, ejome prie ežero, kur buvo aukamos šventos Mišios. Buvo labai gražu.

Pirmoji savaitė

Šią savaitę buvo daug darbo. Reikėjo pastatyti vartus, trikojus, lauko virtuvę. Išmokom pinti pinutes ir žie-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mažinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaititojo adreso, gavus iš jo mokėstį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV.....	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV.....	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuvą:			
(Air cargo).....	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį			
oro paštu.....	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė

Administratorius - Valentinas Krumpis

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsunciamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

Dr. ALGIRDAS KAVALIUNAS

Specialybė - vidaus ir kraujų ligos

5540 S. Pulaski Rd.

Tel. 773-585-2802

Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v.

Antr., Treč. ir Penkt. 9 v.r. - 3 v.p.p.

Ketv. 10 v.r. - 7 v.v. Šešt. ir kt.

dienomis reikalingas susitarimas.

Priėmimo „Medicare Assignment“

Sumokama po vizito.

Dr. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS

CHIRURGIJA

1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120

Tel. (708)742-0255

Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kezie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. (773) 471-3300

Dr. A.B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101

Valandos pagal susitarimą

Pirmd. 3 v.p.p. - 7 v.v., antr. 12:30 - 3 v.p.p.

treč. uždaryta, ketvirt. 1 - 3 v.p.p.

penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

NIJOLE STANKEVICIUTE, M.D.

Board Certified, Internal Medicine

Valandos jūsų patogumui

Holy Cross Professional Pavilion

3 fl. South

Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.

Chicago, IL 60629

Tel. 773-471-7879

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

Specialybė - Vidaus ligų gydytojas

Kalbame lietuviškai

6187 S. Archer Ave. (prie Austin)

Tel. 773-585-7755

Valandos pagal susitarimą

Dr. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATOS

gydymas bei chirurgija

172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126

630-941-2808

Valandos pagal susitarimą

Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-634-1120

ARAS ZLOBA, M.D.

INDRE RUDAITIS, O.D.

AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA

1020 E. Ogden Ave., Suite 310

Naperville, IL 60563

Tel. (630)527-0090

3825 Highland Ave.,

Tower 1, Suite 3C

Downers Grove, IL 60515

Tel. (630)435-0120

Dr. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708)598-4055

Valandos pagal susitarimą

Dr. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9825 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708)598-8101

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL

Pirmas apyl. su Northwestern-unto

diplomu, lietuviams sutvarkys dantis

už prieinamą kainą. Pacientai

primami absoliučiai punktualiai.

Susitarimai (kalbėti angliskai)

Tel. 708-422-8260

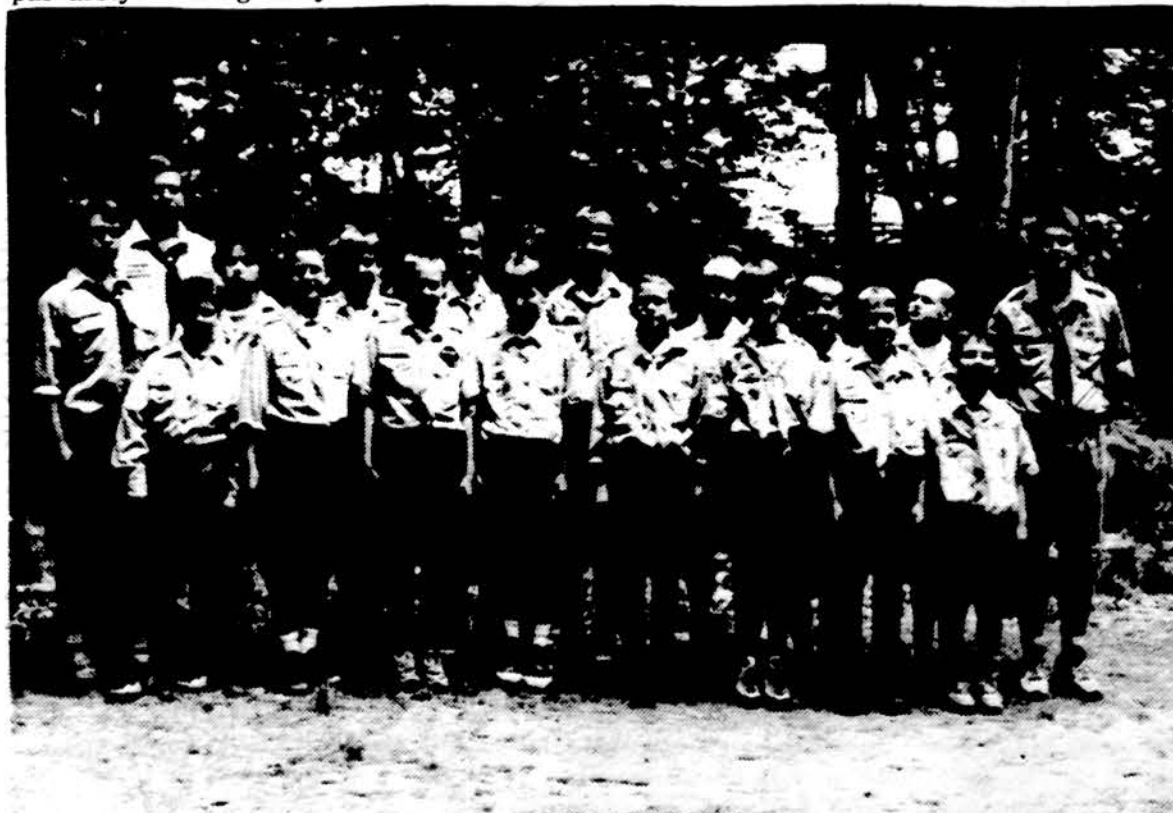
Dr. V.J. VASAITIENE

DANTŲ GYDYTOJA

4817 W. 83 St., Burbank, IL

Tel. 708-423-6114

Valandos susitarus

„Ungurių“ skautų pastovyklės stovyklauotojai su viršininku ps. fil. Ričardu Chiapetta.

Nuotr. Vlodo Žukausko

„Kursių Marios“ stovyklos Rake, „Smelio dėžės“ paukščių pastovyklės stovyklauotojos su savo gaire iškilmingame vėliavų nuleidime. Pastovyklės viršininkė (šešta iš kairės) vyr. skautė Jūlytė Placaitė.

Naujoji PLB valdyba. Iš kairės: pirm. Vytautas Kamantas, Algis Rugienius, Danutė Čornij, Tomas Bartusevičius, Milda Lenkauskienė, Horstas Žibas, Audrius Šileika, Gabrielius Žemkalnis ir Rasa Kuriene. Valdybai dar priklauso Vytis Viliūnas.

APIE DEVINTĄJĄ PLB SEIMĄ

IX Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime, vykusiame 1997 m. liepos 1-7 d. Lietuvos Respublikos Seimo patalpose Vilniuje, dalyvavo atstovai — iš viso 131 — iš Argentinos, Australijos, Gudijos, Belgijos, Brazilijos, Didžiosios Britanijos, Estijos, Gruzijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados, Karaliaučiaus srities, Latvijos, Lenkijos, Moldovos, Rusijos, Sibiro, Švedijos, Šveicarijos, Ukrainos, Urugvajaus ir Vokietijos.

Seimą pradėjo ir su atvykusiais garbės svečiais supažindino PLB valdybos pirmininkas Bronius Nainys. Maldą sukalbėjo Vilniaus metropolito arkivyskupas Audrys Bakis, sveikinimo kalbas pasakė Lietuvos Respublikos prez. Algirdas Brazauskas, Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkas prof. dr. Vytautas Landsbergis, Lietuvos katalikams išseivijoje vyskupas Paulius Baltakis ir Vilniaus miesto meras Rolandas Paksas. Toliau seimo darbams vadovavo seimo prezidento pirmininkas Vytautas Kamantas (JAV), pavaduotojai Andrius Šmitas (Vokietija) ir dr. Antanas Stepanas (Australija). Sekretoriavo Kanados atstovai Marytė Balaišytė, Juozas Krištolaitis ir kun. Edis Putrimas.

Seimo darbų programą sudarė dvi dalys. Pirmoje PLB valdybos nariai pranešė apie savo per penkerius metus atliktus darbus. Kontrolės komisija jos veiklą vertino atskaitomybės požiūriu. Garbės teismo pirmininkas kalbėjo apie teismo veiklą. Kraštų Bendruomenių ir Jaunimo sąjungų pirmininkai papasakojo apie savo darbų, veiklos sąlygas ir ateities planus.

Antroje dalyje vyko sekmingos svarstysios apie užsienio lietuvių jaunimo lietuvišką švietimą, kultūros, šeimoms, religijos, jaunimo, sporto,

visuomeninio ir organizacinio darbo klausimus, kurie buvo nagrinėjami, visiems atstovams susiskirstius į dešimt atskirų grupių, tuo patiu metu diskutuojančių tą patį klausimą ir taip sudarant progą didesniai skaičiai atstovų aktyviau dalyvauti svarstybose. Grupių išvados buvo paskelbtos seimo plenumo posėdyje, jas vėliau derino Nutarimų komisija. Ateityje tas išvadas seimo nariai ir kraštų Bendruomenės praneš ir jomis pasinaudos naujoji PLB valdyba.

Seime buvo renkama nauja PLB valdyba trejų metų kadencijai: 99 atstovams balsuojant už pasiūlytus kandidatus, 5 atstovams balsuojant prieš ir 10 atstovų susilaikius ir naują PLB valdybą buvo išrinkti: Tomas Bartusevičius (Vokietija), Danutė Čornij (Ukraina), Vytautas Kamantas (JAV), Rasa Kuriene (Kanada), Milda Lenkauskienė (JAV), kun. Edis Putrimas (Kanada), Algis Rugienius (JAV), Audrius Šileika (Kanada), prof. dr. Vytis Viliūnas (Rusija), Gabrielius Žemkalnis (Australija) ir Horstas Žibas (JAV). Pirmame naujos PLB valdybos posėdyje pirmininku buvo išrinktas Vytautas Kamantas. 1997 m. liepos 25 d. devintajame Pasaulio Lietuvių jaunimo kongrese naujo Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungos pirmininku buvo išrinktas Rimas Baliulis iš Vokietijos, kuris automatiškai (ex officio) yra PLB valdybos narys. Tad naujos PLB valdybos darbo komandą dabar sudaro 12 asmenų iš 6 kraštų. Jie perims pareigas iš penkerių metų kadenciją baigiančio, pirmininko Broniaus Nainio vadovaujamos, PLB valdybos rugpjūčio mėnesio pabaigoje.

Seime taip pat buvo renkama PLB kontrolės komisija ir Garbės teismo trejų metų kadencijai. Į PLB kontrolės ko-

misiją išrinkti trys nauji nariai: Algimantas Gečys iš JAV (60 balsų), Petras Adamonis iš Kanados (52 balsai) ir Joana Kuraitė-Lasiene (44 balsai). Kandidatais liko Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė iš Kanados (39), Marija Remienė iš JAV (36), Kestutis Miklas iš JAV (33), Dalia Puškorienė iš JAV (29), Stasys Dalius iš Kanados (25) ir Juozas Krištolaitis iš Kanados (20).

Į PLB Garbės teismą buvo išrinkti penki nariai: Eugenijus Čuplinskis ir Kanados (81 balsai), dr. Antanas Stepanas iš JAV (49), Vytas Maciūnas iš JAV (41) ir Janina Vablienė iš Australijos (41).

1997 m. liepos 4 d. PLB seimo atstovai, dalyvavo įvairiose Lietuvos karaliaus Mindaugo valstybinės šventės proga vykusiuose renginiuose, prezidentūroje, Vilniaus universitete ir Vilniaus katedroje. Taip pat jie dalyvavo ir Lietuvos mokyklų moksleivių Dainų šventėje.

Liepos 5 d. PLB seimo atstovai prasmingai prisiminė bei pagerbė žuvusius partizanus, padėkojo gyviems Lietuvos partizanams ir jų vadams bei atstovams, susirinkusiems į PLB seimo programos komisijos pirmininkės Irenos Lukoševičienės ir jos talkininkių specialiai suruoštą Partizanų minėjimą, kurio metu PLB valdybos pirmininkas Bronius Nainys visiems partizanams įteikė specialias padėkas.

Liepos 7 d. PLB seimo atstovai buvo pas Seinų ir Punsko lietuvių Lenkijoje, išklaušė jų veiklos pranešimų, aplankė Seinų baziliką, vyskupo Antano Baranausko kapą, Seinų karių kapus, lietuvių uklininkų sodybas, kartu džiaugėsi Punsko 400 metų gyvenimo ir lietuviškos veiklos su-

kaktimi ir Punsko saviveiklininkų atlikta labai įdomia, gražia ir linksma lietuviškų dainų bei šokių programa.

PLB sąranga ir PLB Konstitucija iš esmės liko nepakeista. Tik seimas priėmė keletą pataisų; sumažino PLB seimų ir renkamų vadovybių kadenciją iš ketverių metų į trejus metus; paryškino, kad PLB sudaro visi lietuviai, gyvenant už Lietuvos Respublikos ribų, kad PLB Konstitucija remiasi Lietuvių Charta, kad PLB nesieja savęs su jokia politine partija, pasaulėžiūra ar religija, kad pagrindinis PLB tikslas ir darbų atrama yra nepriklausomos Lietuvos valstybė ir už jos ribų gyvenančių tautiečių lietuviybė.

Seimo atstovai kelis kartus dideliais plojimais ir atsistojimu padėkojo PLB valdybos pirmininkui Broniui Nainiui ir jo valdybai už atliktus darbus per praėjusius penkerius metus, jam įteikdami padėkos dovanas.

PLB seimą globojo Lietuvos Respublikos Seimo vadovybė. Seimo valdyba sudarė PLB seimo aptarnavimo komisiją, pirmininkaujamą Lietuvos Respublikos Seimo pirmininko pavaduotojo prof. dr. Felikso Palubinsko. Technškai PLB seimui talkino ir visus reikiamus darbus atliko Lietuvos Respublikos Seimo Kanclerio Jurgio Razmos prižiūrima, kanceliarijos vadovo Arvydo Kregždės vadovaujama, tarnyba. Naujų kraštų Bendruomenių atstovams ir seimo darbams finansinę paramą suteikė ministro pirmininko Gedimino Vagnoriaus vadovaujama Lietuvos Respublikos Vyriausybė per dr. Remigijaus Motuzo vadovaujama Lietuvos

regioninių problemų ir tautinių mažumų departamentą, kurio pareigūnai atliko daugelį paruošiamųjų bei vykdomųjų darbų. Seimo paruošiamuosius darbus, renginius bei leidinius lešomis ir aukomis parėmė JAV Lietuvių fondas, PLB fondas, JAV, Kanados ir kitų kraštų lietuvių kai kurios organizacijos, daugelis asmenų ir PLB valdyba iš savo kuklaus izdo. Savo keilinės, registracijos mokesčio ir pragyvenimo Lietuvoje išlaidas apsimokėjo patys, iš Australijos, Vakarų Europos ir Šiaurės bei Pietų Amerikos atvykę, seimo atstovai ir PLB valdybos nariai.

PLB seimą šaukė, programą ruošė, paruošiamuosius darbus vykdė ir visus kitus reikalus tvarkė pirmininko Broniaus Nainio vadovaujama PLB valdyba, jos atstovai Lietuvoje Juozas Gaila, PLB atstovybės Vilniuje įstaigos vedėja Virginija Grybaitė ir jų talkininkai.

Visiems PLB IX Seimo svečiams, atstovams, kraštų Bendruomenėms ir jų nariams, organizacijoms, spaudai, radiui, televizijai, darbininkams, talkininkams ir rėmėjams, esantiems Lietuvoje ir už jos ribų, priklausomai didelė padėka už visų prasmingą darbą, paramą ir sustiprintą pasiryžimą ateityje dar daugiau dirbti lietuviškos išlaikymui išseivijoje, Pasaulio Lietuvių Bendruomenėi ir Lietuvai.

PLB inf.

Rugpjūčio 22 d. 1922 metais Lietuvos Steigiamasis Seimas priėmė valiutos įstatymą. Buvo įvesta pinigine sistema, grindžiama aukso, ir piniginis vienetas — litas.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo užbaigimo iškilmėse kalbą Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis.

Nuotr. Algis Rugienius

GYVENIMAS KREPŠINIO AIKŠTĖJE IR ŠALIA JOS

VYTAUTAS GRYBAUSKAS

(Tęsinys)

Savarankaus gyvenimo pradžia, atrodė daug žadanti. Tik vienas įvykis kiek sudrumstė nuotaiką. Vieną dieną pasijutau prispaustas į kampą, kai uolus komjaunimo veikėjas manęs paklausė:

— Ar ne laikas patiam stoti į šlovingas komunistinio jaunimo gretas?

— Neturiu galimybes, — trumpai atsakiau. — Mokslas, tarnyba, sportas... Neužteks laiko.

— Komjaunimui neužteks laiko? — pervers mane žvilgsniu. — Ar pagalvojai, ką kalbi, vaikinė? Negi nežinai, kas ne su mumis...

Jau buvau girdėjęs to šokio turinį. Darėsi neramu. Rimtesni pasėkmių nespėjau sulaukti, nes tuoj prasidėjo šautimas ir registracija į sovietinę kariuomenę. Buvau priimtas jūreiviu...

Taciau ir antrasis karinės „karjeros“ etapas baigėsi nespėjus net jo pradėti. Rusų kariuomenė išbeldė, vos spėdama išnešti kailį nuo galingų ir stiprių vokiečių kareivių smūgių. Tiesa, nedaug džiaugsmo atnešė mums vietinių atėjusių pergale prieš kitus. Vokiečiai tuoj pradėjo rinkti jaunimą apkasams kasti. Reikėjo saugotis. Net suk-

lastojau gimimo datą savo dokumentuose. O po kelių savaičių, vieną gražų rytą, prie universiteto durų stovėjo vokiečių žandarai. Jie pasakė — universitetas uždarytas, mokyklos nebėra...

Vėl atgal į Telšius. Gavau tarnybą maitinimo ir ūkio skyriuje. Pradėjome vėl organizuoti „Džiugo“ sporto klubą. Net sužaidėme futbolo rungtynes prieš vokiečių karius. Netrukus pasklido žinia, kad generolas Plechavičius kviečia savanorius į kuriama kariuomenės būrį padėti vokiečiams prieš bolševikus. Nebuvo klausimo, kad prieš bolševikus reikia kovoti. Aš ir S. Ginciauskas nuvykome į Marijampolę prisistatyti į naują armiją. Įėjus į kareivines, pamaciau apdriskusius ant šiaudų besiilsinčius jaunus vyrus. Atvykęs generolas užsidegęs aiškino, kad tuoj bus unifor-

mos, ginklai, lovos... Lūkėme keletą savaičių; žaidėme krepšinį, kortavome. Nieko nesulaukėme. Dar blogiau! Vieną dieną krepšinio draugas karininkas Parancevičius man pasnabzdėjo ausį:

— Tikriausiai rytą būsim vokiečių apsupti ir išvežti apkasų kasti. Darykite kas ką išmanote... Kartoti nereikėjo. Nujautimas padiktavo aiškų sprendimą: per tvorą ir kuogrečiau ir toliau nuo kareivinių... Taip baigėsi bandymas su trečia armija. Taciau mano kariniai nuotykių taip dar nesibaigė.

Vėl artėjant sovietų armijai, buvę Lietuvos kariuomenės karininkai prie Platelių ežero organizavo partizanų būrius. Įsijungiau iš karto — juk buvome nusiteikę kovoti prieš sovietų okupantus iki paskutinio. Letokai slinko dienos, o su jomis palaipsniui, kaip pa-

vasarį sniegas, tirpo ir mūsų jaunatviškas įkarštis. Kaip ir Plechavičius „armijoje“, ir čia neturėjome ginklų, šaudmenų, net pakankamai maisto. Tu-

čiomis rankomis priešintis iki dantų ginkluotam priešui, būtų beprotiškė. Ką Lietuvai duotų tokia beprasmiška mirtis.

Laimė, išėitęs ilgai nereikėjo ieškoti.

(Bus daugiau)

Partizanai prie Platelių ežero 1944 m. vasarą. Iš kairės antras stovi Vyt. Grybauskas.

PRADEDANT 53 DARBO METUS

Šių metų rugsėjo mėnesio 8 dieną „Lietuviškas balsas“ radijo programą Detroite pradeda 53-tus darbo metus. Pirmoji radijo programa buvo perduota 1945 metais rugsėjo 8 dieną iš WJLB radijo stoties. Išėjimo gyvenime tai yra didelis metų skaičius ir toli amžiaus radijo programų gal ir mažai beliko. Reikia tikėti, kad tokio amžiaus programų yra, bet pasikeitę jų savininkai.

„Lietuviškas balsas“ radijo programą pradėjo ir dabar organizuoja ir išlaiko Amerikos Lietuvių bendrojo klubas, kuris buvo įsteigtas 1945 metais rugsėjo 12 dieną, norint turėti ir išlaikyti radijo programą. Tai abu vienetai yra vieningai dirba. Prabėgo nemažai metų ir buvo visko. Keletą kartų teko būti prie bankroto durų. Kietas darbas, ryžtas ir klausytojų talka padėjo nugalėti visas kliūtis ir šiandien viltingai žengiamo 53-čius darbo metus.

Per tą visą eilę metų daug kas pasikeitė, tik nepasikeitė „Lietuviškas balsas“, jo darbas ir vargai. Keitėsi programų redaktoriai, keitėsi pranešėjai, keitėsi klausytojai, keitėsi radijo stotys, keičiasi rėmėjai. „Lietuviškas balsas“ liko tas pats ir gali pasigirti, kad atjaunėjęs ne vien pranešėjais/jomis, bet ir savo turiniu. Kaip tai atsitiko? Ogi taip. Reikia papulti į bedą. Prieš dešimtą metų nebėliko darbininkų ir radijo klubo kasa nebuvo dziugi. Tą padėti išgelbėjo jaunimas — gimnazistai/tės. Jie pasiūlė ir talka. Tada buvo gimnazistai/tės, o šiandien baigę ir baigiantieji aukštuosius mokslus. Nei vienas nepabėgė. Keletas pranešėjų sukūrė gražias lietuviškas šeimas, keliems darbo reikais teko palikti mūsų apylinkę. Į jų vietas stojo kitas jaunimas. Tas pats ir su radijo klubu. Amerikos Lietuvių balso radijo klubo valdybą sudaro beveik visi pranešėjai-jos. Tai gi, tie patys groja ir tie patys šoka.

Per eilę metų „Lietuviškas balsas“ yra girdimas iš penktos radijo stoties. Tai yra WNZK-AM 690, ir viena galingiausių radijo stočių Amerikoje. Girdima apie 150 mylių spinduliu, o į šiaurę net iki 200 mylių. Jei taip būtų buvę prieš 30 metų ar daugiau, būtų buvę galima laikyti stebuklu. Radijo stotiai mokama 250 dolerių už vieną valandą.

Išlaidos yra didelės, bet įveikiamos. Jeigu visi tie, kurie klausosi, į metus paskirtų savo širdies auką, tvirta ateitis būtų užtikrinta. Kaip ir visur, yra jaudinamas trūkumas. Tai parodys ateitis. Reikia tikėti, kad viskas suras savo tekmę ir ribą.

Programos yra rekorduojamos, daugiausia penktadienį vakarais, Estelle ir Kazio Gogelių namo rūsyje. Tam yra reikalavimai, nes namas nėra „sound proof“. Kaimynai neturėtų pjauti žolės, jei tai daro, reikia palaukti. Tam jau yra parinktas tinkamas laikas. Name visi vandens čiaupai turi būti užsukti. Telefonas išjungtas. Pasitaiko ir daugiau bedų, bet įveikiamos. Valandos programą trunka įreikduoti apie dvi valandas. Juk visa tai yra rūsyje. Pasitaiko, žemai praskrenda lektuvai. Padarome klaidų ir jas reikia ištaisyti. Rašantis šias eilutes programą išlauso tris kartus. Vieną — rekorduojant, kitą patikrinant, o trečią kartą sekmadienio rytą.

Juostelė — kasėtė į stotį nuvežama šeštadienio rytą. Ypačingais atsitikimais pranešimai yra priimami net ir programos laiku. Prie gerų norų viską galima padaryti.

Kiekvienas pranešėjas-ją atvažiuoja pas Gogelius sutartu laiku. Reikalui esant, žiemos metu, yra šiltos arbatos su medumi, o vasaros laiku — vaisių sulčių. Su pasididžiavimu reikia tvirtinti, kad, pagal bendrą susitarimą, viskas, kas vyksta rūsyje, ten ir pasilieka, ir tas susitarimas iki šių dienų yra išlaikytas. Programos yra rekorduojamos gan primityviai, bet nuosirdžiai. Aparatūra yra 15-30 metų senumo.

Radijo programa yra preke. Klausytojai yra pirkėjai, o mes pardavėjai. Neturėsi klausytojų, nebus ir programos. Reikia programą gerai paruošti, kad klausytojas ir kitą kartą noriai pasiklausytų ir paragintų pažįstamus tai padaryti. Aišku, apie tai yra lengva rašyti, bet reikia pabandyti tai padaryti. Visą padiktuoja gyvenimo reikalavimai. Buvo laikai, kada netilpo vardiniai ir gimtadienių sveikinimai. Tai jau išeina iš mados. Vyresniems nusibodo metus skaičiuoti, o jaunimas dar nepradeda. O kiek buvo skelbiama „enginių“? Šiuo laiku yra tūciais tarpas. Visa tai labai atsiliepa programų turiniui ir į pajamas. Pajamos ir išlaidos yra pats nemaloniausias reikalas. Klausytojai tai žino ir, laikui bėgant, tai išsilygina.

Nebūtų tikslus šis trumpas pranešimas, jei nesupapildintume skaitytojų su nuostabiąja jaunąja karta, kuri be išskaičiavimų, be atlyginimo ir su šypsena dirba

„Lietuviško balso“ radijo programose. Tai yra radijo klubo pasididžiavimas ir Detroito ir apylinkių nuostabusis jaunimas. Mūsų visų jiems priklausos džiugi padėka ir pagarba. Alfabetine eile jie yra: Dana Barauskaitė, stud., Tadas Baukys, stud., Vilija Idzelytė, stud. ir dirba, Regina Juškaitė, soc. darbuotoja. Vida Orentienė, „Marketing development“, Linas Orentas, mech. inž., Valdas Pištys, stud. ir dirba, Alma Stapušaitienė, mech. inž., Artūras Stapušaitis, stalius, spc. už., Virga Šimaitytė, muz. mok., Manvydas Šepetys, mech. inž.

„Sietuvos“ skautininkų ir vyr. skaučių draugovės metinė gegužinė, vykusi liepos 27 d. Ateitininkų namuose Lemo. I eil. iš kairės: Vilija Kerelytė, Elena Cizinauskienė, Jolanda Kerelienė (priekyje sėdi Svajonė Kerelytė), Irena Galiniene, Leonida Kazienė, Sofija Statkienė, Irena Kirkuvienė; II eil.: Sofija Jelionienė, Marytė Černiute, Janina Mozoliauskienė, Birutė Trinkienė, Valė Kliukienė, Sofija Kuntmanienė, Giedrė Penčylėnė, Danutė Bilaišienė, Jura Kregždienė, Zina Pocienė, Nijolė Kaveckienė ir Birutė Vindašienė.

Nuotr. Alfonso Kerelio

44-tosios Europos Lietuviškųjų studijų savaitės, vykusios liepos 20-27 d. Vasario Šešioliktosios gimnazijoje, Vokietijoje, dalyviai.

Tenka nugirsti ir skaityti spaudoje, kad paskutiniu laiku atvažiuojo iš Lietuvos nesijungia prie bendro lietuviško darbo. „Lietuviško balso“ radijo programose dirba Valdas Pištys, Artūras Stapušaitis ir Virga Šimaitytė. Jie visi turi tą pačią ir bendrą lietuvišką šypseną.

Rašant apie šį nuostabių jaunimą, reikia pastebėti, kad, kai jie pradėjo dirbti „Lietuviškas balsas“ radijo programose, klausytojai juos sutiko su entuziazmu ir gausiomis aukomis lietuviškam balsui. JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo taryba 1987 metais paskyrė premiją už Vasario šešioliktosios programą. Rašant šias eilutes po kiekvienos programos skambėjo padėkų telefonas. Klausytojai ir šiandien džiaugiasi nuostabių jaunimą. Neklysiu rašydamas, kad visa tai jau yra kasdienybė, bet nuostabusis jaunimas nepasikeitė ir nepasikeitė jų jaunatviška šypsena. Jų tarpe jau yra, kurie parengia, įreikduoja, nuveža į radijo stotį, atlieka radijo stotiai reikalingus raportus ir, reikalui esant, programos metu padaro svarbius pranešimus. Visa tam vadovauja Kazys Gogelis.

Kazys Gogelis

• Seniausias iš Lietuvoje atrastų meteoritų ir vienas seniausių meteoritų pasaulyje nukrito 1877 m. birželio 17 d. Juodžių kaime (Panevėžio raj.). Šio meteorito dujinė sudėtis ne visai tiksliai rodo jo amžių, todėl tik apytikriai nustatyta, kad jam apie 8 mlrd. m., o Saulės sistemos amžius ne ilgesnis kaip 5 mlrd. metų.

TARP MŪSŲ KALBANT

TARPTAUTINIS IMIGRANTAS

Sakoma, kad Čikagoje esą gyvena 100,000 lietuvių, o kiek jų tikrai yra, tik vienas ponas Dievas nežino. Čikagoje ir apylinkėse gyvena daugybė visokių tautybių žmonių. JAV Imigracijos ir Natūralizacijos įstaigos duomenimis, kasmet į Čikagą atvyksta apie 27,000 naujų ateivių. Daug atvyksta iš Pietų Amerikos valstybių. Nemažai atvyksta ir iš kitur, įskaitant ir mūsų Lietuvą.

Nelengva tiksliau nustatyti Čikagos mieste gyvenančios žmonijos ar kitos tautybės žmonių skaičių. Pasiteiravus, kiek čia gyvena rumunų, buvo pasakyta, jog jų yra 80,000. Žinia, šis skaičius tik apytikris. Galima pasakyti, kad Čikagoje rumunai ne per daug, tačiau išsiskiria iš kitų tautybių savo veiklumu. Nors vienas jų, tai yra Laszlo Revesz, 40 metų amžiaus, praėjusiais metais emė ir pradėjo naują laikraščio leidimą.

Šiam rumunui, gimtajame krašte studijavusiam grafikos meną, teko pasireikšti ir prieš Rumunijos anuometinį komunistinį režimą. Deja, pasikeitus politinei santvarkai, jam nepavyko prisiderinti prie naujų sąlygų. Todėl jis su savo žmona Elisabeth nutarė laimės paieškoti naujajame pasaulyje. Atvykęs į Čikagą uždariau vieneris ir kitur, o paskui pradėjo dirbti taksivairuotoju. Vieną dieną jam kilo sumanymas pradėti naują laikraščio leidimą. Jis panūdė išleisti laikraštį, kuriame būtų rašoma naujiesiems ateiviams rūpimais klausimais. Anot mums, lietuviams, įpras-

to pasakymo, kaip tarė, taip ir padarė.

Pirmiausia sukrupštęs pinigėlių, nusipirko kompiuterį. Juo renkamas laikraščio tekstas. Laikraštį pavadino „International Immigrant“. Žengiant pirmuosius žingsnius jam neįprastoje srityje, išliko bendradarbių ir patarėjų reikalingumo klausimas. Pasidairius atsirado ir tokių žmonių. Deja, laikraščio leidimui gerų norų negana. Neišvengiamai reikalingos piniginės lėšos. Šiam tikslui jis nepagalėjo savo santaupų. Laikraščio tiražas, kuris siekia 30,000, tikrai reikalauja nemažų išlaidų. Juo labiau, kad laikraščio didesnė dalis išdalinama veltui, negaunant jokio atlyginimo. Laikraštį galima išgyti šaligatviuose stoviniuose dėžėse, o taip pat kai kuriose parduotuvėse, valgyklose, kavinėse ir pan.

Laszlo Revesz žvelgia į gyvenimą ne vien optimisto, bet ir realisto akimis. Jis neatsisako taksivairavimo ir dar vis skiria tam tikrą dalį gaunamo atlyginimo laikraščio leidimo išlaidų padengimui. Jo teigimu, šio laikraščio leidimo jokiū būdu negalima gretinti su segregaciniu užmoju. Laszlo Revesz sako, kad pagrindinė laikraščio uždavinys yra kultūrinio ir socialinio bendravimo tiltų statymas. Laikraštįje aiškinamos vietos gyvenimo galimybės, imigracijos įstatymai, pilietybės gavimo taisyklės. Laikraštįje apstu naujiesiems ateiviams reikalingos informacijos. Taipgi jame skelbiami advokatai, gydytojai ir kiti profesionalai. „International Immigrant“ spausdinamas anglų, ispanų, lenkų ir rusų kalba.

Daugelis naujųjų ateivių pritaria tokio laikraščio leidimui. Taip galima teigti, pasiskaičius laikraštįje spausdinamus laiškus. Ar bus lemta „International Immigrant“ išsilaikyti? Šis klausimas, deja, nėra lengvai atsakomas. Poros naujai atvykusiųjų mūsų tautiečių nuomone, toks laikraštis yra naudingas. Jie beje apgailestaudami išsitarė, jog anksčiau Amerikoje įsikūrę tautiečiai, dažnai neparodo pakankamo dėmesio naujųjų ateivių poreikiams.

Petras Petrutis

Rugpjūčio 24 d. 1882 metais gimė Mykolas Biržiška, lietuvių literatūros ir kultūros istorikas, 1918 metų Vasario 16 Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras. Mirė 1962.

Rugpjūčio 20 d. sukanka 125 metai, kai gimė Katalikų Bažnyčios veikėjas, Rytų apeigų vyskupas Pranciškus Petras Bučys.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI—PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesy. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIJO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapalis ir Off. Mgr. Aukelė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPALIS
3208 1/2 West 96th Street
Tel. (708) 424-8554
(773) 581-8554

Chicago Employment Agency
Ivairūs darbai vyrams.
Uždarbis \$350-600.
Legalizacija Kanadoje.
Kreditai automobiliams.
Tel. 773-227-8243

TAISOME
SKALBIMO IR DŽOVINIMO MAŠINAS, SALDYTVUVUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 773-585-6624

Riverdale Automotive
Perkame, remontuojame ir parduodame automobilius. Nuvažinę klientus į auto. varžytines. Kreiptis: Filmas arba Giedrė, tel. 708-201-0586 arba 708-417-0515

Išnuomojamas 2 mieg. bt.,
10833 S. Harlem, Worth, IL.
Su šiluma. \$595 į mėn.
Seimininkas kalba angliskai.
Tel. 708-381-1670

Marquette Road ir 68 St. apylinkėse
Išnuomojamas modernus 1 mieg. butas pirmame aukšte, ramioje vietoje, su visais patogumais. Plovi-mo mašina, rezervuota vieta auto. pastatymui. Vyr. ančiū asmeniui.
Tel. 708-656-6599

Surandu tolimus ir artimus gimines
Lietuvoje; padedu įgyti gimines geneologinį medį.
Rašyti liet. arba anglų k.: Elena Kavaliauskaitė, Marvelis 13, LT 3018 Kaunas, Lithuania

STASY'S CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūsiai, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramiškos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, „plokštės“, „shingles“ stogai; cemerlas, dažymas.
Turiu darbo draudimą.
S.Benetta Tel. 630-241-1912

ČIA GALEJO BŪTI JOSU SKELBIMAS...

TEN CITIES TWO CONTINENTS ONE AIRLINE
Only LOT take you to so many destinations in Eastern Europe so easily. On LOT, you can fly nonstop from New York or Chicago to the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. From there, connections are easy to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and Vilnius. So take advantage of LOT's low fares, and fly to Eastern Europe in the luxury of a new fleet of Boeing 767s and ATRs.
THE POLISH AIRLINE
Call your travel agent or 1-800-223-0593 or visit <http://www.lot.com>

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
informacijos skyrius
Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
Tel.: (700) 471-1711

EKONOMIKA. ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

KLAIPĖDA PERIMS ŠVENTOSIOS UOSTA

Prieš keliasdešimt metų veikęs Šventosios uostas vėl turėtų atgyti. Iki rugsėjo 30 dienos Klaipėdos apskritys turėtų pateikti vyriausybei nutarimo dėl Šventosios uosto statuso ir valdymo projekta. Dabar Šventosios uostas priklauso Palangai.

Jonavos azotinių trąšų gamybos bendrovė „Achema“ jau finansavo Klaipėdos jūrų uosto plėtros studiją. Pasak šios studijos, uostas gerokai lengviau plėsti Šventosios ir Butingės rajone negu Klaipėdoje. Šventosioje priklausomai nuo krovinių srauto uostas gali būti plečiamas, kasant kanalus į sausumą. „Del geresnių techninių uosto charakteristikų ir geros šalies greitkelių infrastruktūros Šventosios uostas bus patrauklesnis, palyginti su kitais Baltijos uostais“, — teigė Lietuvos rytui vienas šio projekto iniciatorių Seimo narys konservatorius Stasys Malkevičius. Bendrovė „Achema“ sutinka būti komercinio Šventosios uosto dalininke. Jeigu Šventosioji taptų jūrų uostu, jona- viečiai jame krautų daugiau burių trąšų, ką dabar priversti daryti Latvijos Liepajos uoste.

SEIMO NARYS SUSIRŪPINĖS DĖL BŪTINGĖS

Per vasaros atostogas aplankęs Baltijos pajūryje stotumą Butingės naftos terminalą bei Klaipėdos naftos ir būsimo krovinių terminalus Seimo narys, socialdemokratas Nikolajus Medvedevas „Kauno dienai“ pareiškė, negalįs daugiau tylėti.

Nikolajus Medvedevas „Kauno dienai“ sakė, kad sugaišta daug laiko tuščioms kalboms, o Butingės terminalas jau galėjo būti baigtas. Jis domėjosi darbų kokybe aplankytose Beniliukso kraštuose bei Lietuvoje ir padarė išvadą,

kad lietuviai niekuo nenusileidžia. „Užuot kuo greičiau ir plačiau panaudoję savo potencialą — neužsąlantį uostą, puikią autostradą nuo Klaipėdos iki Vilniaus ir dar toliau, geležinkelį, naftotiekį — mes vis trypčiojame vietoje“, — sakė Seimo narys.

Didžiausią susirūpinimą jam kelia krovinių terminalas, kuris galėtų priimti iš Rytų į Vakarus ir iš Vakarų į Rytus keliaujančius krovinius. „Abu — Butingės ir Klaipėdos naftos terminalai — tai vienas didelis mazgas, kuris jau galėjo išjudinti sustingusią mūsų ekonomiką, duoti pelną valstybės biudžetui“.

Kaip pastebėjo su parlamentaru bendravę du amerikiečių specialistai, lietuviai vis dar gincijasi, o konkurentai nesusaudžia. Latviai Rygoje stato papildomą terminalą, estai Taline taip pat. Rusai Sankt Peterburge irgi puoselėja panašius planus. „Mes turime viską — ir gerus kelius, ir gerus ryšius, ir išvystytą energetiką, o naftos terminalo iki šiol nėra. Amerikiečiai manęs klausė, ar aš žinau, kad Maziškiuose pagamintas dyzelinis kuras eksportuojamas į Vakarus per Ventspilio uostą. „Jūs turbūt neturite kur dėti pinigų, jei juos veltui atiduodate latviams, — ironizavo amerikiečių specialistai, — ar žinote, kokią dalį Latvijos biudžeto sudaro iplaukos už naftos produktų perpumpavimą į Vakarus? — Maždaug trečdali. O jūs skundžiatės, kad neturite iš ko mokėti algų mokytojams, medikams“. Atvirai kalbant, neturėjau ką pasakyti savo pašnekovui“, — „Kauno dienai“ sakė N. Medvedevas.

Pasak Seimo nario, Butingės statytojai ir specialistai nesupranta, kodėl valstybė nori daugiau nei pusę akcijų parduoti užsieniečiams, kurie išsivės ir pelno dalį. Toliau N. Medvedevas sakė: „Nejaugi valstybė savo biudžetą negali rasti pinigų statybai, kurią užbaigus iš karto bus gauta-

mas pelnas? Dar didesnė beda būtų, jei Butingės ir Klaipėdos naftos terminalų statyba bei rekonstrukcija įstrigtų, o konteinerių — sustotų, net neigavus deramo darbų tempo. O tokių pavojų esama. Mes viską sugebame — gerai statyti, puikiai virinti terminalo talpų siūles, atsisakyti ipročio darbe girtauti. Nemokame tik dviejų dalykų: susitarti ir matyti iš kur galima valstybei gauti pelno. Man taip pat būtų gaila, jei paskandintume ir dar vieną perspektyvią idėją — Šiaulių laisvąją ekonominę zoną. Tokio lygio oro uostas arčiausiai yra Franfurte prie Maino. Suprantama, vokiečiai visai nesuinteresuoti turėti sau rimtą konkurentą. Šiauliuose jau galėtų leisti didžiulį transatlantinį lėktuvų bei didžiulius oro krovinius su kinų, japonų prekėmis“, — sakė N. Medvedevas.

SPECIALISTAI GIRIA ŠIAULIŲ ORO UOSTA

Šiaulių oro uostą paliko čia dirbusi Anglijos bendrovė „Flight Precision“ oro laboratorija, tyrusi Šiaulių oro uosto įrangos techninį lygį.

„Anglijos specialistai teigė, kad Šiauliuose sumontuota įranga geriausia ne tik Lietuvoje, bet gali konkuruoti su pasaulio oro uostais“, — „Lietuvos rytui“ sakė Šiaulių oro uosto direktorius Z. Zdzičauskas. Anglų specialistai mano, kad Šiaulių oro uostas atitinka ICAO reikalavimus. Oro uostui bus išduotas pirmos kategorijos tarptautinio oro uosto pažymėjimas.

Artimiausi darbai, kurie Šiaulių oro uoste laukia po techninio rekonstravimo pabaigos — kilimo ir tūpimo tako bei kuro bazės rekon-

stravimas, prekių ir keleivių terminalų statyba, perono rengimas. Šiaulių oro uoste netrukus ketinama įrengti vienos Lietuvos radiolokacinę sistemą. Oro erdvę bus galima kontroliuoti 700 kilometrų spinduliu.

„ALITA“ DARYS DŽUKIŠKĄ NAMINĘ

Vienintelė Lietuvoje šampazinuto vyno gamintoja Alytaus bendrovė „Alita“ dabar gamina 12 pavadinimų šampazinutus vynus, 4 pavadinimų spirituosus vynus ir degtinę „Alita“. Kaip rašo „Verslo žinios“, spaudžiama mokesčių 1r konkurentų, „Alita“ privirsta plėsti gerimų pasirinkimą — vienas naujų gaminių bus 47 laipsnių stiprumo kartioji traukinė „Giminių“, kurioje dominuoja pelynai. Ji bus skirta mėgstantiems leisti laisvalaikį gamtoje — žvejams, medžiotojams, jūrininkams.

„Verslo žinių“ duomenimis „Alita“ šiuo metu rengiasi įgyvendinti naują projektą — pradėti stipraus gėrimo, savo skoniu primenančio garsiąją Džukijos kaimuose verdamą naminę degtinę gamybą. Kol kas vyksta tik parengiamieji darbai. Niekas dar nedrįsta prognozuoti, kiek jie truks.

IŠSIVERŽĖ IŠ BANKROTO ZONOS

Po trejų metų krizes transporto priemonių gamybos įmonė „Šiaulių vairas“ paliko pavojingą bankroto zoną ir rengiasi pasivartyti dėl rinkos su kitais Europos gamintojais, — rašo „Verslo žinios“.

Po liepos 31 d. 90 proc. „Šiaulių vairo“ įmonės valdys viena Kinijos valstybinė įmonė. Ši įmonė yra sukūrusi

savo prekybos tinklą Europoje. Mopedus ir motociklus gaminanti Kinijos bendrovė Šiauliuose investavo apie 2 mln. dolerių. Pasibaigus sanavimui „Šiaulių vairas“ bus rekonstruojamas. Po rekonstrukcijos šiauliečiai gamins 6 lietuviškus modelius ir 9 modelius kiniškų mopedų. Pagrindinė prekė bus „Mulan“ mopedas ir motociklas su „Suzuki“ varikliu. Šiuos modelius šiauliečiai jau pradėjo pardavinėti gegužės mėnesį.

DAUGĖJA MOBILIOJO RYŠIO ABONENTŲ

Mobiliojo GSM ryšio tinklų operatoriai „Omnitel“ ir „Bitė“ GSM pirmąjį šių metų pusmetį sulaukė didesnio klientų antplūdžio nei tikėjosi ir viliasi metų pabaigoje kartu turėti 100,000 abonentų, — rašo „Verslo žinios“.

„21 amžiaus pradžioje nešiojamuosius GSM telefonus Lietuvoje turės kas dešimtas gyventojas“, — tikisi bendrovės „Omnitel“ prezidentas Gediminas Gruodis.

GSM paslaugų paklausa didėjimą įmonių vadovai aiškina krašto ekonominės padėties gerėjimu ir rinkodaros politika. Dabar Lietuvoje yra 67,500 GSM ryšio abonentai.

Pastarosiomis dienomis „Omnitel“ klientus pradėjo vilioti, neimdama mokesčio už pokalbių nakties metu nuo 1 iki 6 val. Tuo tarpu pagrindinė konkurentė „Bitė GSM“ savo pusę klientus patraukia pusvalandine nemokamą pokalbių porciją laisvėnėmis paros valandomis.

Rima Jakutyte

Rugpjūčio 12 d. 1871 gimė lietuvių pianistas, kompozitorius Ignas Prielgauskas.

DRAUGAS, trečiadienis, 1997 m. rugpjūčio mėn. 27 d.

TRYLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

**A.†A.
Inž. JUOZAS
GIBAITIS**

Jau suėjo trylika metų, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą Tėvą, kurio netekome 1984 m. rugsėjo 3 d. Nors laikas bėga, bet mes jo niekada negaileisime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam Amžiną Ramybę. Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti velionį Juozą savo maldose.

Nuliūdęs sūnus.

PADĖKA

A.†A. Smuikininkas POVILAS MATIUKAS

1912-II-5 — 1997.VII.

Mūsų mylimas Vyras ir Tėvas apledo šį pasaulį rugpjūčio 4 d. ir buvo palaidotas rugpjūčio 8 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame kun. F. Kireliui už maldas ir kalbą koplyčioje; atnašautas šv. Mišias bažnyčioje ir už laidojimo apeigas kapinėse. Dėkojame dr. L. Ragui už jautrią kalbą koplyčioje. Dėkojam muz. Faustui Stroliai už nuoširdų laišką.

Dėkojame Lindai Veleckytei ir Manigirdui Motekaičiui už napaprastai meniškai atliktą muziką šv. Mišių metu bažnyčioje. Tai buvo tikras mazas smuiko koncertas. Dar kartą labai labai ačiū!

Esame dėkingi visiems giminiams ir draugams, pagerbusiems Velionį savo atsilankymu ir Jo palydėjimu į kapines.

Ypatinga padėka visiems už užuojautos žodžius ir užprašytas šv. Mišias bei geles.

Nuoširdžiai dėkojame Leonui Narbutiui, padėjusiam mūsų sunkiose dienose. Ačiū laidotuvių direktoriui Gerald F. Daimid už gražų ir malonų patarnavimą.

Lieka nuliūdę: žmona Wanda, sūnus Petras, broliai Pranas ir Vytautas bei kiti gimines.

A.†A.

AGNUTEI DAINIENEI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo vyrui dr. ALFONSUI DAINIUI ir SŪNUI. Liūdime kartu.

Ilona ir Henrikas Lauciai
Aurelija ir Jonas Vaičiuliai su šeimomis

A.†A.

DR. JULIUI ŠIMAIČIUI

mirus, jo žmonai dr. KONSTANCIJAI PAPROCKAITEI-ŠIMAITIENEI, ilgalaikiai New York'o Lietuvių gydytojų draugijos pirmininkei, reiškiamo gilią užuojautą ir dalinamės skausmu.

Amerikos Lietuvių gydytojų sąjunga

A.†A.

ANTANUI RAŠYTINIUI

mirus, nuoširdžiai užjauname mūsų mielą sesę ELENĄ VIZGIRDIENĘ-RAŠYTINIENĘ su šeima ir kartu liūdime.

Detroito Lietuvos dukters

Visokių yra, visokių ir reikia... „Mergelių baras“ Kauno senamiestyje. Nuotr. Baniutės Kronienės

Startec

SKELBIA:

SUTAUPYSITE SKAMBINDAMI Į TOLIMUS KRAŠTUS!

79¢

už minutę
kalbant su Lietuva
24 val į dieną
7 dienas per savaitę

TIE KRAŠTAI TAIP TOLI, KAIP TOLI JŪSŲ TELEFONAS!

FREEDOM PLAN

Australija.....	42c
Kanada.....	19c
Vokietija.....	34c
Anglija.....	29c
JAV.....	13c

Nėra specialių mokesčių
Nėra suvaržymų
Nereikia pakeisti „long distance company“

1-800-483-5419

Pirmd. - penkt. 9 v.r. - 8 v.v.,
šešt. - sekmd. 9 v.r. - 5 v.v. EST

STARTEC
The Star of Long Distance Savings

AUKA „Draugo“ paramos fondui yra lietuvių laidas ateities kartoms

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W.63rd St., Chicago, IL 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federacinių mokesčių

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Dr. Rasa (Tijūnelytė) ir dr. Patrick McCarthy š.m. rugpjūčio 4 d. susilaukė dukrytės. Elena Kristina sverė 6 svarus 11 uncijų, buvo 19.5 colių ilgio. Sesytė Elytė džiaugiasi pusantros metų broliukas Matukas, ketvirtą dukraitę — Margaret ir Jim McCarthy, o šešiuoju vaikiu — Indre ir Donatas Tijūneliai.

Silvija (Šležaitė) ir Linas Lukai š.m. rugpjūčio 24 d. susilaukė sūnaus — Nikolo Jono. Dr. Adolfas ir Algė Šležai džiaugiasi pirmuoju vaikiu, o Jonas Lukas — jau penktuoju.

ALTo Čikagos skyriaus gegužinė rengiamo rugpjūčio 1 d., pirmadienį (Labor Day), Aldonos ir Anio Grinių sodyboje, 15904 W. 143rd Str., Lockport, IL. Neturintiems savų susisiekimo priemonių, bus pasamdytas autobusas. Norintieji ta paslauga pasinaudoti, prašomi skubiai skambinti tel. 773-434-4645. Bus išvykstama 11 val. ryte nuo Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bazilios. Visi maloni kvietimai dalyvauti. Bus geras maistas, muzika, dovanų paskirstymas ir kiti įvairumai. Savo atsilankymu paremsite ALTo veiklą.

„Draugo“ redakcija yra nuosirdžiai dėkinga Kazimierai Požarniukienei, kuri vėl, kaip ir praėjus, mielai talkina, kai redakcijos personalas atostogauja.

SKELBIMAI

x TRANSPAK įstaiga LE-MONTE veikia savaitgaliais: penktą 3 v.p.p. — 7 v.v.; sekmd. 8:30 v.r. — 1 v.p.p. **TRANSPAK** tel. Lemonte: 630-257-0497.

x Galiu padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę, vairavimo leidimą (driver's license) ir vizų pratęsimą. Ed Šumanas, tel. 1-708-246-8241.

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(1/2 bl. į šiaurę nuo Balzako muziejaus)
Tel.: 773-582-4500
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-201-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 1-773-776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Seštadi. 9 v.r. iki 1 val. p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 773-284-0100
Valandos pagal susitarimą

ARAS ROOFING
Aras ir Kyla
Dengimas ir tarsi
visi darbai
Tel. 773-284-0100
Skambinti po 9 v.

GARBĖS DAKTARO LAIPSNIS A. DAMUŠIUI

Vytauto Didžiojo universitete rugpjūčio 25 d. įvyko iškilmingas susirinkimas, skirtas naujųjų mokslo metų pradžiai. Universitetas devintuosius gyvavimo metus pradeda, turėdamas septynis fakultetus, daugiau kaip 3,300 studentų, 25 katedras, vieną institutą, 9 mokslo studijų centrų. Per 700 buvusių gimnazijų abiturientų šiemet pirmą kartą peržengė Alma Mater slenkstį, tapo universiteto pirmakursiais.

Susirinkime buvo įteiktos politologijos Garbės daktaro regijos buvusiam Kauno universiteto Technologijos fakulteto dekanui (1942-1944 m.), viena pagrindinių 1941 m. Birželio sukilimo organizatorių, **dr. Adolfui Damušui**.

Čikagos lituanistinė mokykla naujuosius mokslo metus pradeda rugsėjo 6 d., šeštadienį, 9 val. ryte. Pamokos, kaip ir ankstesniais metais, vyks Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Rugsėjo 6 d. bus registracija, pamaldos, tėvų susirinkimas ir trumpas pamokos. Taip pat bus galima išgity reikalingas mokymosi priemonės ir gauti daugiau informacijų apie mokyklą. Kas norėtų iš anksto registruotis, reikiamas formas gaus paštu, paskambinus tel. 708-496-8774. Informacijos apie mokyklą gaunamos, susisiekius su direktore Jūrate Dovieliene tel. 630-832-6331. Lietuvių švėtur galėsime išlaikyti tik per lietuviškas mokyklas.

JAV LB Lemonto apylinkės valdyba, kaip ir kitų organizacijų vadovybės, savo veiklą stengiasi sukaupiti lėšų. LB tikslai visiems gerai žinomi, suprantami ir labai svarbūs: puoselėti kultūrą, sportą, jaunimą, padėti Lietuvai. Šiemet, kaip ir praėjus, vasarą, LB Lemonto apylinkės valdyba paruošė ir išsiuntinėjo 850 laišku savo apylinkės nariams, prašydama juos išgity laimėjimų biuletenius ir atsiųsti auką. Laiške aprašyti jau atlikti ir būsimieji valdybos darbai, kurių vienas — lėšų telkimo gegužinė, įvykianti rugsėjo 7 d., sekmdienį po Darbo dienos, Pasaulio lietuvių centro sodyboje. Visi kviečiami dalyvauti.

(x) Romas ir Danutė Puodkūnaitė, Chicago IL, Dr. L. ir P. Ragai, Laura ir Albertas Valavičiai, Itasca IL, Pranciškonų vienuolynas — kun. L. Andriekus ir Eva Ferdok, Scranton PA., visi atsiuntę po \$150— ateinančių metų jų globojamų našlaičių metinį mokėstį. Lietuvos našlaičių vardu dėkojame geriesiems rėmėjams už našlaičių paramą. „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71st Str., Chicago, IL 60629.

(x) TRANSPAK praneša: „Klaipėdoje pradėjo veikti anoniminis psichologinės pagalbos telefonas „Jaunimo linija“. Išgyvenantys krizes paaugliai galės išsikalbėti su bendraamžiais konsultantais. Šia „Jaunimo liniją“ įkūrė kunigas E. Putrius, dvasinės pagalbos jaunimui cento direktorius R. Liškauskas ir Klaipėdos universiteto docentė A. Liniauskaitė. **Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos** į Lietuvą. Maisto siuntinius **TRANSPAK, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629. Tel. 773-838-1050.**

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

AŠ SKAITAU

Kai aš knygą perskaitau,
Kai aš pamokas rašau,
Aš labai gerai jaučiuos,
Mane mama pabučiuos.

Ji pataria man skaityt,
Ir svarbiau išmokyti rašyt.
Aš kasdieną taip darau,
Kad gyventi būtų geriau.

Tėtis ragina mane:
„Tu skaityk daugiau namie“,
Būsi geras mokinis,
Apie tave visi rašys.

Erikas Dudor,
Los Angeles Šv. Kazimiero
lit. m-los, 6 sk. mokinsys

PIRMOJI LIETUVIŠKA KNYGA (Pabaiga)

Yra daug tuščių vietų M. Mažvydo biografijoje. Nežinomi jo gimimo metai, nei vieta. Manoma, kad bus kilęs iš Lietuvos ir tikriausiai iš Žemaitijos. Bet kai kas mano, kad jis Prūsų lietuvis. Apie jo vaikystę ir tolesnius metus taip pat nežinoma. Tikras M. Mažvydo biografas faktas liečia jau suaugusio žmogaus veiklą. 1539-1542 m. M. Mažvydas mokytojavo Vilniuje, evangelikų mokykloje. Paskiau dėl neiškių priežasčių pasitraukė iš Vilniaus ir gyveno kitose Lietuvos vietose. Nuo 1546 m. M. Mažvydas, pakviestas Prūsijos kunigaikščio Albrechto, atvyksta į Karaliaučius ir įstoja į jo universitetą, kurį baigia 1548 m. bakalauro laipsniu. M. Mažvydas mokytojo lotynų, lenkų, rusų ir vokiečių kalbas. Nuo tada iki pat jo mirties išlikę bene daugiausia žinių.

Jų teikia M. Mažvydo laišku. Jie rodo, kad M. Mažvydas gyveno sunkiai ir turėjo daug rūpesčių. 1549 m. jis paskiriamas į Ragainę protestantų kunigui. Tais laikais būta papročio, kad naujas kunigas aprūpintų pragyvenimui mirusio ankstesnio klebono šeimą. M. Mažvydui atiteko tokia dalis. Jis turėjo vesti mirusio Ragainės klebono Lauteršterno dukterį ir paimti globon didelę žmonos šeimą — brolius ir seseris. Daug jėgų ir energijos M. Mažvydas atidavė ūkio reikalams ir kunigo darbui. Bet visur, visuose sunkiuose jis išlaikė stiprybę, samigumo, užsigrūdino. Jis išleido lietuvių kalbą dar ir daugiau knygelių.

Mirė 1563 m. gegužės mėn. 21 d. Ragainėje.

G. Raguotienė

MANO NUOTYKIAI VILNIUJE

Kai aš pirmą kartą keliau Vilnių, aš buvau ketverių metų amžiaus. Tuo metu Lietuva vos buvo atgavusi nepriklausomybę. Aš buvau labai jauna, tai nelabai supratau, kad tuo metu Vilniuje buvo pavojinga. Mano antros eilės pusbroliu gyveno prie televizijos bokšto ir gerdojė viską, kai sauso tryliką komunistai nušovė tryliką žmonių.

Antrą sykį keliau į Lietuvą, kai buvau penkerių metų amžiaus. Mano tėtukas — Kazys Bradūnas — skaitė scenoje savo eileraščius. Stai ga jo visi popieriai nukrito ant grindų. Aš užlipau ant scenos ir padainavau „Šiu

Kęstutis surinko karių būrį iš išejo į žygį. Juos užpuolė kryžiuočiai ir prasidėjo kautynės.

Pieš Vanda Grigorovič

namo, prrrrū savo“, kol Tetukas susirinko savo popierius. Devintas kartas buvo šiais metais. Buvau tik dvi savaites. Buvau „Baltikis“ festivalis ir daug baltų. Visai nevalgėme „Baltų ainiuose“ (restoranais).

Vaiva Aglinskaitė,
JAS 1996 metų stovykla
Dainavoje
(„Keliaujame per Lietuvą“)

MANO ŽIEMOS ATOSTOGOS

Savo žiemos atostogų metu daug nuveikiau. Laukdamas Kūčių, aš buvau namuose ir padėjau mamai ruošti Kūčioms. Gerai pailsėjau.

Kūčių vakarą su visa šeima važiuavau pas tetą ir dėdę švęsti Kūčias. Pabendrauvau su savo pusseserėmis ir pusbroliais, kurie dabar gyvena toli nuo namų. Smagiai praleidome Kūčių vakarą. Visi prisistatėme ragaudami skanius, tradicinius Kūčių valgius, kuriuos mano teta pagamino. Aš labai mėgstu agurkų piene su šaltikiais, bet iš mandagumo reikėjo paragauti. Po vakarienės visi susėdome prie gražių papuoštų eglutės ir pradėjome atidarinėti dovanų ryšulius. Ar gavau daug drabužių ir šiek tiek pinigų. Po pasikeitimo dovanomis, mes dar ilgai kalbėjome, kol mama pasakė, kad jau laikas važiuoti namo. Liūdnai atsisveikinome su giminėmis ir važiuojame namo.

Grįžę namo, tuoj ėjome miegoti, nes buvo labai vėlu. Ankstų Kalėdų rytą aš pirmas pabudau ir prižadinau visą šeimą, kad galėtume apžiūrėti dovanas po eglute. Kalėdų senelis aplankė ir mūsų namus. Visi mes džiaugėmės dovanomis.

Kalėdų dieną, kiek vėliau, išvažiavome pas antrą tetą pietų. Atvažiavę radom didelį būrį gimių. Čia valgėme ir bendravome. Vakare vėl atsisveikinome ir važiuojame namo. Tą dieną po Kalėdų aš susirinkau savo slides, botus ir šiltus drabužius, nes važiuavau su savo broliu slidinėti į Vermontą. Buvo labai smagu.

Po slidinėjimo išvykos buvau namuose ir daug laiko praleidau žaisdamas su savo naujuoju Nintendo. Vienas iš mano draugų grįžo iš Floridos ir pas mane pernakojo. Vieną šaltą rytą ėjome čiutuoti ir dar

kartą važiuavau slidinėti į šiaurę. Mano atostogos buvo smagios, laukiu kitų atostogų.

Gintas Adomkaitis,
Bostono lit. m-los,
8 sk. mokinsys

KITI APIE MUS

Pectar Arumaa (1900-?)

Estas mokslininkas-kalbinkas. Baigė Tartu universitetą magistro laipsniu. Tobulinosi Berlyne, Prahoje. Čia įsigijo mokslo daktaro laipsnį. Vėl grįžta į Tartu ir užima to universiteto profesoriaus vietą. 1944 m. buvo išvykęs į Švediją, profesoriui Lundo ir Stockholmo universitetuose. Jis žymus kaip slavistas ir baltistas, ypač daug dirbęs lietuistikos srityje.

1930 m. paskelbė lietuvių tarmių mokslui labai reikšmingą darbą „Lietuviški tarminiai tekstai iš Vilniaus apylinkės“. Šie tekstai paimti iš lietuviškai apgyventų vietovių, daugiausia pasakos ir liaudies dainos. Seni žmonės miršta, tarmės nyksta, todėl Arumos paskelbti tekstai, lyginant juos su vėlesniais užrašymais, teikia geros medžiagos šių tarmių kitimui stebėti. Jam pavyko užrašyti tokių formų, kurių vėlesni tyrinėtojai jau negalėjo rasti. Jis savo daktaro laipsnį gauti, pasirinko lietuvišką temą „Lietuvių kalbos asmeninių įvardžių istorijos tyrinėjimai“. Arumos darbas yra svarbus indėlis į lietuvių k. istorijos mokslą. Tuo klausimu Aruma yra paskelbęs ir daugiau mažesnių apimtų darbų. Jis yra nagrinėjęs ir lietuvių liaudies dainų poetiką. Jis ir kituose savo darbuose naudojo baltų kalbų medžiagą. Aruma artimus ryšius palaikė su Vilniaus Lietuvių mokslo draugija. Jis estų visuomenę informuodavo apie lietuvių literatūrinį gyvenimą. Tartu literatūriname muziejuje saugoma Arumos surinkta lietuvių tautosaka ir kitų asmenų jam atsiųsta medžiaga. Ar jis šiuo metu gyvas ar miręs, mano turimi dokumentai neparodo.

PAGALVOKITE NR. 14

1. Kuriais moderniaisiais laikais įvyko pirmoji olimpiada Atėnuose? (nurodyti metus). 2. Ar Šv. Rašte randamas yra žodis „kurmis“ (angl. mole)? 3. Kas ir kada išrado

utraktuką — ziperį? 4. Atsiuntė kun. dr. E. Gerulius. Kuris JAV leidžiamas žurnalas (magazine) turi daugiausia prenumeratorių (skaitytojų)? 5. Atsiritu kamuolys, pilnas adatų prismaigytas (pridėtas). 6. Atskrido juodulapis, prakando nepralupęs (šievės, odo nenuėmęs).

PAGALVOKITE NR. 13 ATSAKYMAI

1. Nuo mėnulio spindulys pasiekia žemę per 1.3 sekundes (Awake, 1996.1.22). 2. Žodis „vasarą“ reiškia pavasarį sėjamus vasarinius javus: avizas, miežius, žirnius ir kt. 0 rugiai yra sėjami rudeni, todėl jie vadinami „jiemkenciais“. 3. Estija turi 7 jūros uostus: Muuga, Kopli, Paldiski, Talin (city), Talin (port), Piarnu ir Kuna. Latvija turi 3 uostus: Ventspils, Riga ir Liepāja. Lietuva turi vieną uostą Klaipėdą. (Lithuanian, No. 47-48, Vilnius, 1995). 4. Vassar, įsteigtas 1861 m. 5. Tvoras. 6. Kulka.

SMULKIOJI TAUTOSAKA

Jei nebuvo skaisčios saulės pietų laike, tai nenorėk, kad būtų vakare.

Nesijuok iš seno — patiam ateis senatvė.

Pilk ant sienos žirnius — ar jie laikysis?

Vieną sykį klaidą padaręs, visą amžių neatitaisyai.

Taip lipšni (meili), kaip smaila.

Stumia nuo savęs, kaip smertį (mirtį).

Velka kaip smertį (mirtį). Kiekvienoje stuboje (name) dūmų yra, — bet ne per daug.

Du susėję — trečias atlieka. Su kuom sutapsi, tokiu tapsi.

Gera sveikata geresnė, nei daug turto.

Jei pargėtu, ir šaukste vandens nuskandintų.

Išpažins šikšna (oda) deguta.

Viršuje šilkai, apacioje vilkai.

Kad galėčiau, širdį parodyčiau.

Tu jam širdį rodai, o jis tau užpakali.

Ko širdis pilna, tą ir burna kalba.

Suflavęs šiukšlį nepilk ant vėjo išnešioti.

Šnipštas (sumanymo sušlingamas) namus gadija.

Peršokai šunį, šok ir uodegą.

Verks šunį apkabinęs.

Neufmes šuns ant kiaušės.

Bagotas (turtingas) kaip šuva su blusomis.

Kaip šuva su kate.

Loja kai šuva mėnesienoj.

Pirkty šuva mėsa — kad pinigų nesa.

Prarijo, kai šuva muila.

Šuva ant uodegos hunešė visą gyvenimą.

Taip meluoja, kaip ropę graužia.

Aklam ir saulė neviečia. Ne visada saulė šviečia, ne visada lietus lyja.

Su saule negyvens, su savim nenusineš.